

Działanie 3.10 Ochrona bioróżnorodności na obszarach poza formami ochrony przyrody

Typ projektu:

1. Działania ochronne mające na celu zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt.
2. Monitoring siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
3. Zwalczanie inwazyjnych gatunków flory i fauny, jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
4. Rozbudowa i doposażenie ośrodków rehabilitacji dzikich zwierząt.
5. Przebudowa/remont ośrodków edukacji ekologicznej, w tym doposażenie zaplecza dydaktycznego.
6. Budowa, rozwój ośrodków oraz centrów ochrony różnorodności biologicznej w oparciu o gatunki rodzime na obszarach miejskich i pozamiejskich, np. banków genowych, ogrodów botanicznych oraz parków miejskich służących ochronie i zwiększaniu różnorodności biologicznej.
7. Rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo służącej ograniczeniu antropopresji i degradacji środowiska.
8. Opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej obszaru realizacji projektu ochrony bioróżnorodności jako element projektu.
9. Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

Sposób wyboru projektów: konkurencyjny

I. Ocena formalna

- A.** Kryteria formalne dostępu
- B.** Kryteria formalne poprawności

Fundusze Europejskie
dla Lubelskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Kryteria formalne dostępu oraz formalne poprawności wskazane są w dokumencie „Metodyka i kryteria stosowane przy wyborze operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027”¹ przyjętym Uchwałą nr 6 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 23 lutego 2023 r.(z późn. zm.), obowiązującym na dzień ogłoszenia naboru.

C. Kryteria formalne specyficzne

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
1.	Kwalifikowalność inwestycji w zielono-niebieską infrastrukturę na obszarach miejskich.	<p>W ramach kryterium weryfikowane będzie, czy wdrażanie działań służących celom ochrony różnorodności biologicznej w zakresie zielono-niebieskiej infrastruktury planowane jest w miastach o liczbie mieszkańców nie większej niż 20 tys. (z wyłączeniem stolic powiatów z przedziału 15-20 tys. mieszkańców)?</p> <p>Spełnienie kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki oraz w oparciu o aktualne na dzień składania wniosku o dofinansowanie dane GUS.</p>	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY” (wartość „NIE DOTYCZY” przyznawana jest wyłącznie, w przypadku projektów realizowanych poza obszarami miejskimi i/lub inwestycji, których zakres nie dotyczy zielono-niebieskiej infrastruktury).</p> <p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź będzie pozytywna (wartość logiczna: „TAK” lub „NIE DOTYCZY”). W trakcie oceny kryterium wnioskodawca może zostać</p>

¹ Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 przyjęty przez Zarząd Województwa Lubelskiego Uchwałą nr CDXVII/7223/2022 z dnia 13 grudnia 2022 roku i zatwierdzony przez Komisję Europejską decyzją wykonawczą nr C(2022)8382 z dnia 24 listopada 2022 roku. W przypadku zmiany dokumentu, pod uwagę brana jest wersja obowiązująca w dniu ogłoszenia naboru.

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
			<p>poproszony o jednokrotne uzupełnienie i/lub wyjaśnienie.</p> <p>Przyznanie wartości „NIE” (po jednokrotnym złożeniu uzupełnień i/lub wyjaśnień) oznacza, iż kryterium nie jest spełnione. Niespełnienie kryterium dyskwalifikuje projekt ze wsparcia.</p>
2.	<p>Kwalifikowalność projektów obejmujących ingerencje na terenach zieleni miejskiej i pozamiejskiej.</p>	<p>W ramach kryterium weryfikowane będzie, czy w projektach obejmujących ingerencje na terenach zieleni miejskiej i pozamiejskiej, w tym w parkach miejskich udokumentowano wartość przyrodniczą terenu, poprzedzoną inwentaryzacją przyrodniczą i zastosowaniem opartych na gatunkach rodzimych działań utrzymujących i zwiększających bioróżnorodność?</p> <p>Spełnienie kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.</p>	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY” (wartość „NIE DOTYCZY” przyznawana jest wyłącznie, w przypadku projektów, które nie obejmują ingerencji na terenach zieleni miejskiej i pozamiejskiej).</p> <p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź będzie pozytywna (wartość logiczna: „TAK” lub „NIE DOTYCZY”). W trakcie oceny kryterium wnioskodawca może zostać poproszony o jednokrotne uzupełnienie i/lub wyjaśnienie.</p> <p>Przyznanie wartości „NIE” (po jednokrotnym złożeniu uzupełnień i/lub wyjaśnień) oznacza, iż</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
			kryterium nie jest spełnione. Niespełnienie kryterium dyskwalifikuje projekt ze wsparcia.
3.	Zgodność projektu z Programem Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027.	<p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli projekt wykazywać będzie zgodność z Programem Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027² w zakresie celów i kierunków działań.</p> <p>Spełnienie kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.</p>	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź będzie pozytywna (wartość logiczna: „TAK”). W trakcie oceny kryterium wnioskodawca może zostać poproszony o jednokrotne uzupełnienie i/lub wyjaśnienie.</p> <p>Przyznanie wartości „NIE” (po jednokrotnym złożeniu uzupełnień i/lub wyjaśnień) oznacza, iż kryterium nie jest spełnione. Niespełnienie kryterium dyskwalifikuje projekt ze wsparcia.</p>
4.	Kwalifikowalność inwestycji na terenach zanieczyszczonych i zdegradowanych.	<p>W ramach kryterium weryfikowane będzie czy (pytania pomocnicze):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt dotyczy wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego i/lub ich związków na terenie nie należącym do Skarbu Państwa? 	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY” (wartość „NIE DOTYCZY” przyznawana wyłącznie w przypadku projektów</p>

² Program Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027” przyjęty Uchwałą Nr XII/201/2019 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 3 grudnia 2019 r., w wersji obowiązującej na dzień ogłoszenia naboru.

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
		<p>2. Podmiot odpowiedzialny za degradację terenu czy też nielegalne składowanie odpadów nie może być zidentyfikowany lub nie może zostać obciążony odpowiedzialnością za sfinansowanie remediacji lub rekultywacji zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” oraz Dyrektywą 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zarządzania szkodami wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56)?</p> <p>3. Rekultywacja prowadzi w pierwszej kolejności do przeznaczenia terenu na cele przyrodnicze, do rozwoju nowych terenów zielonych i zielonej infrastruktury, a także terenów spełniających funkcje publiczne oraz społeczne?</p> <p>Spełnienie kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.</p>	<p>nie obejmujących swym zakresem inwestycji na terenach zanieczyszczonych i zdegradowanych).</p> <p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium jest zdefiniowane poprzez zestaw pytań pomocniczych. W ramach pytań pomocniczych możliwe przyznanie wartości logicznych: „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”.</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź na wszystkie pytania pomocnicze będzie pozytywna (wartość logiczna: „TAK” lub „NIE DOTYCZY”). W trakcie oceny kryterium wnioskodawca może zostać poproszony o jednokrotne uzupełnienie i/lub wyjaśnienie.</p> <p>Przyznanie wartości „NIE” przynajmniej w jednym pytaniu pomocniczym (po jednokrotnym złożeniu uzupełnień i/lub wyjaśnień) oznacza, iż kryterium nie jest spełnione. Niespełnienie kryterium dyskwalifikuje projekt ze wsparcia.</p>
5.	Kwalifikowalność infrastruktury turystycznej na obszarach cennych przyrodniczo.	W ramach kryterium weryfikowane będzie, czy wsparcie infrastruktury turystycznej na obszarach cennych przyrodniczo jest ograniczone do inwestycji, które będą służyły wyłącznie ochronie środowiska naturalnego, poprzez skanalizowanie ruchu	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY” (wartość „NIE DOTYCZY” przyznawana jest wyłącznie, w przypadku</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
		<p>turystycznego oraz zapewnią ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób zwiedzających.</p> <p>Spełnienie kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.</p>	<p>projektów, które nie obejmują wsparcia infrastruktury turystycznej na obszarach cennych przyrodniczo).</p> <p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź będzie pozytywna (wartość logiczna: „TAK” lub „NIE DOTYCZY”). W trakcie oceny kryterium wnioskodawca może zostać poproszony o jednokrotne uzupełnienie i/lub wyjaśnienie.</p> <p>Przyznanie wartości „NIE” (po jednokrotnym złożeniu uzupełnień i/lub wyjaśnień) oznacza, iż kryterium nie jest spełnione. Niespełnienie kryterium dyskwalifikuje projekt ze wsparcia.</p>
6.	<p>Kwalifikowalność działań infrastrukturalnych niezwiązanych bezpośrednio z ochroną siedlisk oraz gatunków chronionych i zagrożonych.</p>	<p>W ramach kryterium weryfikowane będzie czy działania niezwiązane bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych, takie jak: ośrodki, centra ochrony bioróżnorodności, banki genowe, ogrody botaniczne oraz infrastruktura związana z kanalizowaniem ruchu turystycznego stanowią maksymalnie 30% kosztów kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Spełnienie kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz</p>	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY” (wartość „NIE DOTYCZY” przyznawana jest wyłącznie, w przypadku projektów, które nie obejmują działań infrastrukturalnych niezwiązanych bezpośrednio z ochroną siedlisk oraz gatunków chronionych i zagrożonych).</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
		dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź będzie pozytywna (wartość logiczna: „TAK” lub „NIE DOTYCZY”). W trakcie oceny kryterium wnioskodawca może zostać poproszony o jednokrotne uzupełnienie i/lub wyjaśnienie.</p> <p>Przyznanie wartości „NIE” (po jednokrotnym złożeniu uzupełnień i/lub wyjaśnień) oznacza, iż kryterium nie jest spełnione. Niespełnienie kryterium dyskwalifikuje projekt ze wsparcia.</p>

II. Ocena merytoryczna

A. Kryteria techniczne

Kryteria techniczne wskazane są w dokumencie „Metodyka i kryteria stosowane przy wyborze operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027”³ przyjętym Uchwałą nr 6 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 23 lutego 2023 r. (z późn. zm.), obowiązującym na dzień ogłoszenia naboru.

³ Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 przyjęty przez Zarząd Województwa Lubelskiego Uchwałą nr CDXVII/7223/2022 z dnia 13 grudnia 2022 roku i zatwierdzony przez Komisję Europejską decyzją wykonawczą nr C(2022)8382 z dnia 24 listopada 2022 roku. W przypadku zmiany dokumentu, pod uwagę brana jest wersja obowiązująca w dniu ogłoszenia naboru.

B. Kryteria merytoryczne specyficzne

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
1.	Identyfikacja stanu istniejącego.	<p>W projekcie realizowanym poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody ocenie podlega czy (pytania pomocnicze):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wnioskodawca przedstawił konkretne problemy lub potrzeby ochrony przyrody na obszarze realizacji projektu, a następnie właściwie uzasadnił realizację projektu? 2. Wnioskodawca udokumentował wartość przyrodniczą obszaru realizacji projektu w załączonej inwentaryzacji przyrodniczej? <p>Spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.</p>	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium jest zdefiniowane poprzez zestaw pytań pomocniczych. W ramach pytań pomocniczych możliwe przyznanie wartości logicznych: „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY” (opcja „NIE DOTYCZY” przyznawana wyłącznie dla pytania pomocniczego nr 2 w przypadku projektów obejmujących swym zakresem wyłącznie typ projektu 4 i/lub 5).</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź na wszystkie pytania pomocnicze będzie pozytywna (wartość logiczna: „TAK” lub „NIE DOTYCZY”). W trakcie oceny kryterium wnioskodawca może zostać poproszony o jednokrotne uzupełnienie i/lub wyjaśnienie.</p> <p>Przyznanie wartości „NIE” przynajmniej w jednym pytaniu pomocniczym (po jednokrotnym złożeniu uzupełnień i/lub wyjaśnień) oznacza, iż</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
			kryterium nie jest spełnione. Niespełnienie kryterium dyskwalifikuje projekt ze wsparcia.
2.	Ocena wrażliwości na zmiany klimatu i ryzyka zmian klimatu.	<p>Kryterium weryfikuje, czy dokonano oceny wrażliwości na zmiany klimatu i ryzyka zmiany klimatu zgodnie z Rozporządzeniem ogólnym⁴ (ocena ryzyka klimatycznego, „climate proofing”) i podręcznikiem: Poradnik weryfikacji inwestycji pod względem wpływu na klimat i adaptacji do zmian klimatu w okresie programowania UE 2021-2027⁵?</p> <p>Spełnienie kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.</p> <p>Weryfikacja, czy dokonano oceny wrażliwości na zmiany klimatu i ryzyka zmiany klimatu zgodnie z Rozporządzeniem ogólnym zostanie dokonana w oparciu o Zawiadomienie Komisji Europejskiej z 16.09.2021 r. pn.</p>	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź będzie pozytywna (wartość logiczna: „TAK”. W trakcie oceny kryterium wnioskodawca może zostać poproszony o jednokrotne uzupełnienie i/lub wyjaśnienie.</p> <p>Przyznanie wartości „NIE” (po jednokrotnym złożeniu uzupełnień i/lub wyjaśnień) oznacza, iż kryterium nie jest spełnione. Niespełnienie kryterium dyskwalifikuje projekt ze wsparcia</p>

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. U. UE. L. z 2021 r. Nr 231, str. 159 z późn. zm.), zwane dalej Rozporządzeniem ogólnym

⁵ Dokument dostępny na stronie: Poradnik weryfikacji inwestycji pod względem wpływu na klimat i adaptacji do zmian klimatu w okresie programowania UE 2021-2027

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
		„Wytyczne techniczne dotyczące weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat w latach 2021–2027 (2021/C 373/01)” (ang. „Technical guidance on the climate proofing of infrastructure in the period 2021-2027”) ⁶ .	

C. Kryteria trafności merytorycznej (premiujące, punktowe)

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
1.	Znaczenie przedmiotu ochrony (gatunki i siedliska).	<p>Kryterium punktuje projekty obejmujące najbardziej priorytetowe gatunki wymienione w Dyrektywie Ptasiej⁷ oraz siedliska i gatunki wskazane jako priorytetowe w Dyrektywie Siedliskowej⁸, a także w mniejszym zakresie wymienione w Czerwonej Księdze⁹.</p> <p>Metody pomiaru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt obejmuje gatunki podlegające specjalnym środkom ochrony dotyczącym ich naturalnego siedliska w celu zapewnienia im przetrwania oraz reprodukcji na obszarze ich występowania wymienione w Dyrektywie Ptasiej (załącznik 1) 	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów (maksymalnie można przyznać 20 pkt). Punkty w ramach poszczególnych

⁶ Zawiadomienie Komisji Europejskiej

⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U.UE.L.2010.20.7), w wersji obowiązującej na dzień ogłoszenia naboru.

⁸ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.UE.L.1992.206.7), w wersji obowiązującej na dzień ogłoszenia naboru.

⁹ Czerwona Księga Gatunków Zagrożonych publikowana przez Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody od 1963 r. [Czerwona Księga Gatunków Zagrożonych](#)

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
		<p>oraz siedliska i gatunki o znaczeniu priorytetowym wskazane w Dyrektywie Siedliskowej (załączniki 1 i 2) – 15 pkt.</p> <p>2. Projekt obejmuje pozostałe gatunki lub siedliska nie wskazane jako priorytetowe w Dyrektywie Siedliskowej (załączniki 1, 2 i 4) – 10 pkt.</p> <p>3. Projekt obejmuje gatunki nie wymienione w Dyrektywie Ptasiej i Dyrektywie Siedliskowej, ale wymienione w Czerwonej Księdze – 5 pkt.</p> <p>4. Projekt obejmuje gatunki nie wymienione w Dyrektywie Ptasiej, Dyrektywie Siedliskowej, w Czerwonej Księdze, ale objęte prawną ochroną gatunkową w Polsce – 5 pkt.</p> <p>Spełnienie kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.</p>	<p>metod pomiaru sumują się, do momentu uzyskania maksymalnej liczby punktów.</p> <p>b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.</p> <p>Brak możliwości uzupełnienia/poprawiania wniosku o dofinansowanie w ramach kryterium.</p>
2.	<p>Zastosowanie rozwiązań ochronnych i zwiększających różnorodność biologiczną.</p>	<p>Kryterium weryfikuje zastosowanie rozwiązań służących ochronie siedlisk i gatunków chronionych oraz rozwiązań chroniących istniejące środowisko przyrodnicze i zwiększających bioróżnorodność, opartych na gatunkach rodzimych.</p> <p>Metody pomiaru:</p>	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Zastosowanie czynnych metod ochrony in situ - 10 pkt. 2. Zabezpieczenie, pielęgnacja i leczenie osobników gatunków zwierząt objętych ścisłą lub częściową ochroną gatunkową¹⁰ w sposób umożliwiający, zależnie od ich stanu zdrowia, powrót do środowiska naturalnego – 10 pkt. 3. Usuwanie i zapobieganie wprowadzeniu do środowiska inwazyjnych gatunków obcych z listy inwazyjnych gatunków obcych stanowiących zagrożenie dla Polski lub innych państw Unii Europejskiej¹¹ - 5 pkt. 4. Zastosowanie rozwiązań zwiększających różnorodność biologiczną, z uwzględnieniem roślinności rodzimej, odpornej na zmiany klimatu, w tym rodzime gatunki roślin miododajnych - 5 pkt. 5. Prace leczniczo-pielęgnacyjne, mające na celu zachowanie starodrzewu, w tym drzew dziuplastych - 3 pkt. 	<p>a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów (maksymalnie można przyznać 25 pkt.). Punkty w ramach poszczególnych metod pomiaru sumują się, do momentu uzyskania maksymalnej liczby punktów.</p> <p>b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.</p> <p>Brak możliwości uzupełnienia/poprawiania wniosku o dofinansowanie w ramach kryterium.</p>

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380).

¹¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz. U. z 2022 r., poz. 2649).

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
		<p>6. Wdrożenie standardów ochrony drzew¹² - 2 pkt.</p> <p>7. Zastosowanie dodatkowych rozwiązań zwiększających różnorodność biologiczną w zakresie fauny i flory, np. budki lęgowe, trwałe hotele dla owadów, zielone ogrodzenia, w tym żywopłoty - 2 pkt.</p> <p>Spełnienie kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.</p>	
3.	Adekwatność i trafność zaplanowanych zadań i metod ich realizacji.	<p>Kryterium weryfikuje, czy zaplanowane działania są adekwatne w stosunku do zdiagnozowanych potrzeb (w tym np. warunków terenowych, potrzeb ochronnych gatunków, siedlisk lub ekosystemów). Jeśli w projekcie zaplanowano działania o charakterze infrastrukturalnym, ocenie podlega efekt ekologiczny inwestycji, dobór metod i materiałów użytych do realizacji przedsięwzięcia pod względem zapewnienia trwałości walorów przyrodniczych i bezpieczeństwa ludzi.</p> <p>W ramach działania preferowane będą projekty w jak najmniejszym stopniu zmieniające naturalny krajobraz i zakładające wykorzystanie lokalnych, naturalnych</p>	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <p>a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów (maksymalnie można przyznać 20 pkt). Należy przyznać właściwą liczbę punktów zgodnie z odpowiednim przedziałem wskazanym w metodzie pomiaru.</p>

¹² Standardy ochrony drzew dostępne na stronie: [Standardy Ochrony Drzew](#)

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
		<p>materiałów. Wykorzystanie innych materiałów jest dopuszczone.</p> <p>Metody pomiaru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zaplanowane w ramach projektu zadania oraz zastosowane metody są trafne i niezbędne z punktu widzenia realizacji założonych celów sozologicznych oraz opierają się na działaniach o potwierdzonej skuteczności. Zaplanowane efekty ekologiczne są prawdopodobne do osiągnięcia i utrzymania, zidentyfikowano najbardziej prawdopodobne zagrożenia dla realizacji projektu i zaplanowano adekwatne sposoby minimalizacji ryzyka. Projekt uwzględnia monitoring przyrodniczy efektów ekologicznych podjętych działań - 20 pkt. 2. Zaplanowane w ramach projektu zadania oraz zastosowane metody są trafne i niezbędne z punktu widzenia realizacji założonych celów sozologicznych oraz opierają się na działaniach o potwierdzonej skuteczności. Zaplanowane efekty ekologiczne są prawdopodobne do osiągnięcia i utrzymania, zidentyfikowano najbardziej prawdopodobne zagrożenia dla realizacji projektu i zaplanowano adekwatne sposoby minimalizacji ryzyka - 15 pkt. 	<p>b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.</p> <p>Brak możliwości uzupełnienia/poprawiania wniosku o dofinansowanie w ramach kryterium.</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
		<p>3. Osiągnięcie i utrzymanie efektów ekologicznych jest realne, ale identyfikacja zagrożeń i zaproponowane sposoby minimalizacji są niewystarczające - 5 pkt.</p> <p>Spełnienie kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.</p>	
4.	<p>Zgodność rekultywacji z celem szczegółowym tj. ochroną przyrody, utrzymaniem i zwiększaniem różnorodności biologicznej.</p>	<p>Kryterium weryfikuje zbieżność kierunku rekultywacji terenu zdegradowanego z celem szczegółowym 2(vii) programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, tj. ochroną przyrody, utrzymaniem i zwiększaniem różnorodności biologicznej. Kryterium punktuje projekty uwzględniające biologiczne metody usuwania zanieczyszczeń oraz przywracanie biologicznej aktywności i podniesienie walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru planowanego do rekultywacji, zgodnych z otoczeniem przyrodniczym.</p> <p>Metody pomiaru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teren rekultywacji jest miejscem występowania gatunków chronionych – 5 pkt. 2. Kierunek rekultywacji i zakres działań prowadzi do utrzymania i zwiększenia różnorodności biologicznej oraz jest spójny z warunkami 	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów (maksymalnie można 15 pkt). Punkty w ramach poszczególnych metod pomiaru sumują się, do momentu uzyskania maksymalnej liczby punktów. b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium. <p>Brak możliwości uzupełnienia/poprawiania wniosku o dofinansowanie w ramach kryterium.</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
		<p>przyrodniczymi w otoczeniu obszaru zdegradowanego – 5 pkt.</p> <p>3. Projekt dotyczy przeprowadzenia działań naprawczych lub rekultywacji, w tym remediacji zdegradowanego terenu (oczyszczanie gleby, ograniczenie możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w glebie, wprowadzanie roślinności zgodnie z typem siedliska, zalesianie, zadrzewianie) – 5 pkt.</p> <p>4. Projekt zawiera działania profilaktyczne oraz zapobiegające ponownej degradacji obszaru planowanej rekultywacji (np. monitoring wizyjny) – 5 pkt.</p> <p>Spełnienie kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.</p>	
5.	Komplementarność projektu.	<p>Proponowany projekt jest spójny z wcześniejszymi i/lub aktualnie prowadzonymi działaniami w odniesieniu do danego obszaru, gatunku, siedliska (tj. zapewnia ich wzajemne uzupełnianie się w celu zagwarantowania efektywnej, kompleksowej i trwałej ochrony gatunków i siedlisk). Pod uwagę brane są działania przeprowadzane przed rozpoczęciem realizacji projektu, o ile podtrzymują pożądane efekty w ochronie przyrody. Dodatkowo, premiowana będzie</p>	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
		<p>komplementarność w zakresie współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i/lub transnarodowej.</p> <p>Metody pomiaru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Działania zaplanowane w projekcie są kontynuacją lub uzupełnieniem wcześniej i/lub aktualnie realizowanych działań w zakresie utrzymania bioróżnorodności i zapewnienia ochrony gatunków i siedlisk na obszarze objętym projektem – 10 pkt. 2. Na obszarze objętym projektem nie były realizowane dotychczas działania w zakresie ochrony gatunków i siedlisk ani utrzymania bioróżnorodności, ale realizacja projektu przyczyni się do osiągnięcia celów środowiskowych na obszarze wykraczającym poza zasięg projektu – 5 pkt. 3. Działania zaplanowane w projekcie pokrywają się z zakresem wykonanych lub aktualnie prowadzonych działań w zakresie utrzymania bioróżnorodności ochrony gatunków i siedlisk na obszarze objętym projektem – 1 pkt. 4. Działania zaplanowane w projekcie w zakresie ochrony gatunków i utrzymania siedlisk są realizowane w ramach współpracy 	<p>a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów (maksymalnie można przyznać 10 pkt). Punkty w ramach poszczególnych metod pomiaru sumują się, do momentu uzyskania maksymalnej liczby punktów</p> <p>b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.</p> <p>Brak możliwości uzupełnienia/poprawiania wniosku o dofinansowanie w ramach kryterium.</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
		<p>ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej – 3 pkt.</p> <p>Za współpracę ponadregionalną, transgraniczną lub ponadnarodową nie jest uznawana współpraca z osobami lub podmiotami, wpisanymi na listę osób, wobec których są stosowane środki określone w art. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, prowadzona w okresie stosowania tych środków.</p> <p>5. Projekt wynika ze strategii terytorialnej opracowanej przez partnerstwa JST w celu wdrażania Innego Instrumentu Terytorialnego (strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii IIT) – 3 pkt.</p> <p>Spełnienie kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.</p>	
6.	Wpływ na środowisko.	Kryterium punktuje działania podjęte na rzecz realizacji zrównoważonego rozwoju i zasady DNSH („nie czyń poważnych szkód”), w tym wykorzystanie energooszczędnych rozwiązań technicznych i	Kryterium punktowe. Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
		<p>technologicznych, zastosowanie technologii przyjaznych środowisku przyrodniczemu.</p> <p>Metody pomiaru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zobowiązanie do stosowania w projekcie zielonych zamówień publicznych - 3 pkt. 2. Projekt zawiera energooszczędne rozwiązania techniczne i technologiczne o niskim potencjale zagrożeń – 3 pkt. 3. Projekt nie spowoduje wprowadzania dodatkowych zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby – 3 pkt. 4. Projekt poprawi ochronę obszarów wodno - błotnych w rejonie – 3 pkt. 5. Projekt nie spowoduje zmniejszenia bioróżnorodności na obszarze jego realizacji – 3 pkt. <p>Spełnienie kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.</p>	<p>dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów (maksymalnie można przyznać 15 pkt). Punkty w ramach poszczególnych metod pomiaru sumują się. b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium. <p>Brak możliwości uzupełnienia/poprawiania wniosku o dofinansowanie w ramach kryterium.</p>
7.	Działania informacyjno - edukacyjne w projekcie.	<p>Ocenie podlega, czy w projekcie przewidziano dodatkowe działania informacyjno-edukacyjne, w tym na miejscu realizacji przedsięwzięcia, w szczególności informujące o przedmiocie ochrony (gatunek, siedlisko), zastosowanym rozwiązaniu wraz z</p>	<p>Kryterium punktowe</p> <p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
		<p>wyjaśnieniem jego funkcjonowania i znaczenia realizowanego przedsięwzięcia w kontekście ochrony przyrody.</p> <p>Metody pomiaru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przewidziane w projekcie dodatkowe działania informacyjno-edukacyjne mają charakter trwałe (np. tablice informacyjne) – 3 pkt. 2. W projekcie przewidziano nowoczesne, przyjazne środowisku technologie przekazu i informacji – interaktywne narzędzie edukacyjne, dopasowane do grupy docelowej i planowanych efektów – 2 pkt. <p>Spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.</p>	<p>dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów (maksymalnie można przyznać 5 pkt). Punkty w ramach poszczególnych metod pomiaru sumują się. b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium. <p>Brak możliwości uzupełnienia/poprawienia wniosku o dofinansowanie w ramach kryterium</p>
8.	Oddziaływanie na zasadę równości szans i niedyskryminacji.	<p>Kryterium punktuje działania na rzecz równości szans i niedyskryminacji.</p> <p>Metody pomiaru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W ramach projektu planuje się realizację działań w zakresie dostosowania infrastruktury dla osób ze specjalnymi potrzebami wykraczające poza obowiązujące wymogi przepisów prawa, innych aniżeli wskazane jako dobre praktyki dla standardu architektonicznego w załączniku nr 2 Standardy 	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
		<p>dostępności dla polityki spójności 2021-2027 Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w wersji obowiązującej na dzień ogłoszenia naboru – 5 pkt.</p> <p>2. Wnioskodawca lub partner projektu posiada certyfikat dostępności – 5 pkt.</p> <p>Spełnienie kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.</p>	<p>a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów (maksymalnie można przyznać 5 pkt).</p> <p>b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.</p> <p>Brak możliwości uzupełnienia/poprawienia wniosku o dofinansowanie w ramach kryterium.</p>

D. Kryteria rozstrzygające

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
1.	Zastosowanie rozwiązań ochronnych i zwiększających różnorodność biologiczną.	<p>Kryterium weryfikuje zastosowanie rozwiązań służących ochronie siedlisk i gatunków chronionych, oraz rozwiązań chroniących istniejące środowisko przyrodnicze i zwiększających bioróżnorodność, opartych na gatunkach rodzimych.</p> <p>Spełnienie kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie na etapie aplikowania o środki.</p>	<p>W przypadku gdy kilka projektów uzyska tą samą, pozytywną liczbę punktów, a wartość alokacji przeznaczonych na dany nabór nie pozwala na zatwierdzenie do dofinansowania wszystkich projektów, o wyborze projektu do dofinansowania decyduje kryterium rozstrzygające.</p> <p>Projekty z taką samą liczbą punktów uporządkowane zostaną od największej do najmniejszej liczby punktów. W przypadku gdy kilka projektów uzyska tą samą liczbę punktów, w pierwszej kolejności będą wybierane do</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium dla wyniku oceny
			<p>dofinansowania projekty najwyżej ocenione pod względem zastosowania rozwiązań służących ochronie siedlisk i gatunków chronionych.</p> <p>W przypadku gdy kilka projektów uzyska tą samą liczbę punktów w naborze oraz za kryterium trafności merytorycznej nr 2 „Zastosowanie rozwiązań ochronnych i zwiększających różnorodność biologiczną”, w pierwszej kolejności będą wybierane do dofinansowania projekty kompleksowe, złożone z większej liczby typów działań określonych w metodach pomiaru ww. kryterium, służących osiągnięciu celu środowiskowego, tj. ochrony bioróżnorodności.</p>